

Kulturarv Östergötland

Kulturarv Östergötland i nya miljöer

NR 1 2011

Nu finns Kulturarv Östergötland även på Facebook. Vi ser vårt inlägg på Facebook som ett utmärkt sätt att röra oss in i nya miljöer och förhoppningsvis också få ännu fler kontakter. En ny miljö för våra Kulturarvsdagar stiftar vi bekantskap med i april.

Då arrangeras för första gången Kulturarvsdagen på universitetet i Norrköping. Om detta kan ni läsa mer i årets första Nyhetsbrev. Likaså om journalfilmer på nätet, Ödeshögs hembygdsbok och en hel del annat. Vi hoppas på vår snart!

Kulturarv Östergötland på Facebook

Från slutet av januari ligger Kulturarv Östergötland ute på Facebook. På sidan rullar regelbundet nyheter upp om sådant som händer inom kulturarvsfältet. Här kan du också få kontakt med andra som delar vårt intresse för Östergötlands historia.

För dig som redan är med i Facebook kommer du rakt in via länken här nedan. För er andra måste ni registrera er först och gå med i Facebook. Välkomna [in!](#)

Kulturarv Östergötland nu på Facebook.

Kulturarvsdag i Norrköping

Den 14 april träffas vi som vill för en ny Kulturarvsdag. Denna gång är vi i Norrköping och för första gången på universitetsområdet där. Dagen arrangeras av Kulturarv Östergötland tillsammans med Norrköpings stadsmuseum och utbildningen Kultur, samhälle och mediegestaltning vid universitetet.

Återigen kommer det att bli en kavalkad av en del av allt det spännande som pågår just nu kring vårt östgötska kulturarv. Vi kommer att få veta mer om till exempel trädgårdsarkeologi, besökscentret vid Rökstenen och hur studieförbunden kan vara en resurs i kulturarvsarbetet. Här kommer också arbetet med den nya kulturplanen och den så kallade samverkansmodellen att tas upp. Som säkert de flesta vet så förs en del av kulturpengarna nu ut till regionerna för att där fördelas vidare till aktörerna inom exempelvis kulturarvsfältet.

Ni kan läsa mer om programmet [här](#). Vi brukar vara många som vill vara med så kom gärna in med er anmälan så snart som möjligt.

Röks besökscenter presenteras på Kulturarvsdagen.

Bild: Röks besökscenter

Testkörning av Saabilar.

Bild: Svenska filminstitutet

Hundra år i rörliga bilder

I ett samarbete mellan Svenska Filminstitutet och Kungliga biblioteket läggs nu äldre filmer ut på nätet. Det är cirka 300 filmer i en första vända, en hel del av dem från Östergötland. Filmerna är i fullängd och kompletteras med informativa texter.

En stor del av filmerna är så kallade journalfilmer, en genre som växte fram i början av 1900-talet och som levde kvar som fenomen i ca 50 år. Här finns också privatfilmer som både visar vardagsliv och stora omvälvande händelser liksom filmer som gjorts efter beställning från myndigheter och företag. Läs mer [här](#).

Spinnande kvinnor i Trehörna.

Bild: Ödeshögs bibliotek

Ödeshögs hembygdsbok

I Ödeshög arbetar man sedan några år tillbaka med en digital hembygdsbok. Hembygdsboken innehåller material från Ödeshögstrakten, som tagits fram i samarbete med hembygdsföreningar, enskilda personer och Ödeshögs bibliotek.

I den digitala boken finns över tusen bilder hämtade från kommunens sju socknar, berättelser, byggnadsinventeringar och personhistoria. Här finns numera också en filmavdelning som är väl värd att titta in i. Filmer om travtävlingar på is, torghandel och 1950-talets trafik finns att se bland annat. Läs mer [här](#).

Linköpings stift på nätet

Svenska kyrkan ansvarar för landets största sammanhållna kulturarv. I Linköpings stift finns bland annat 229 kyrkor byggda före år 1940. Till detta kommer alla begravningsplatser och kyrkliga inventarier.

Linköpings stift har en omfattande hemsida på nätet. På sidan kan man hitta en hel del intressant för oss historiskt intresserade. Under rubriken "Kyrkobyggnader och antikvariska frågor" finns listor på kyrkor, diverse forskningsrapporter med mera att botanisera i.

Läs mer [här](#).

Lokalhistorisk utställning i Åtvidaberg

En ny lokalhistorisk utställning har invigts på Åtvidabergs bibliotek. Det är den åttonde lokalhistoriska utställningen som Östergötlands museum har producerat för länets kommunbibliotek. Utställningen ingår i det fortgående arbetet med den gemensamma verksamheten "Lokalhistoria på bibliotek".

Temat i utställningen är odling och "Trädgårdsstaden Åtvidaberg". I utställningen kan man se kartor, bruksföremål och arkeologiska fynd kring temat. Det äldsta föremålet är en yxa från tiden 3 000 år f.Kr., kanske spår av den förste Åtvidabergsbonden. Läs mer [här](#).

Föreningar på nätet

Som vanligt tillkommer det hela tiden föreningar som lägger ut egna hemsidor på nätet. Jättekul tycker vi och försöker att uppmärksamma dem regelbundet. Hembygdsföreningen i Björsäter har lagt upp en sida hos Kulturarv Östergötland där de berättar om sin verksamhet som innefattar bland annat bygdevandringar och studiecirkelverksamhet. Läs mer [här](#).

I Vadstena finns både Föreningen Gamla Vadstena och Föreningen Svenska spetsar med egna hemsidor. Läs mer [här](#) och [här](#).

Övrigt

Sveriges Radio Östergötland har i en serie program berättat om östgötska kvinnor. I nio inspelade avsnitt möter vi adelsdamer, fackföreningskämpar och författare. Deras röster blir en beskrivning av vår 1900-talshistoria ur ett kvinnligt perspektiv. Läs mer [här](#).

Vi kan också berätta att i både Åtvidaberg och Linköping genomförs föreläsningar enligt den modell som man framgångsrikt kört i Mjölby under namnet "Mjölby i backspegeln". "Åtvidaberg i backspegeln" erbjuder fyra föreläsningar med temat "odling" och "Linköping i backspegeln" genomför två föreläsningar under temat "Tvillingstäderna Linköping-Norrköping". Läs mer om "Åtvidaberg i backspegeln" [här](#).

Elisabeth Edlund avtäckar utställningen.

Bild: Åtvidabergs bibliotek

En bild ur Föreningen Gamla Vadstenas bildsamling.

Bild: Föreningen Gamla Vadstena

Louise Adelswärd, en av kvinnorna i radioarkivet.

Bild: Sveriges Radio Östergötland

www.kulturarvostergotland.se

Redaktör.....Dan Malmsten
dan.malmsten@ostergotlandsmuseum.se

Grafisk form.....Charlotte Fahlén